

EDUSKUNNAN VASTAUS 68/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi kemikaalilain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi kemikaalilain muuttamisesta (HE 50/2008 vp).

Valiokuntakäsittely

Ympäristövaliokunta on antanut asiasta mietinnön (YmVM 4/2008 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

kemikaalilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 18 a §, 5 luku sekä 52 a, 64, 65, 68, 68 a, 68 b ja 70 §,

sellaisina kuin niistä ovat 18 a § laissa 220/1995, 5 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, 52 a § laeissa 404/2002 ja 391/2005, 65 § laissa 558/1993, 68 § laissa 1073/1995, 68 a § laissa 1412/1992 sekä mainituissa laeissa 558/1993 ja 1073/1995 sekä 68 b § mainituissa laeissa 1412/1992 ja 558/1993,

muutetaan 2 luvun otsikko, 4 §:n otsikko, 5—8, 8 a ja 9 §, 10 §:n ruotsinkielinen sanamuoto, 41, 47, 48, 49 ja 51 §, 52 §:n 1 ja 2 momentti, 55 §:n 1 ja 2 momentti, 56 §:n 2 momentti ja 59 d §,

sellaisina kuin niistä ovat 5—7 ja 49 §, 55 §:n 2 momentti sekä 56 §:n 2 momentti laissa 287/2006, 8 § osaksi mainituissa laeissa 1412/1992 ja 391/2005 sekä laissa 12/1997, 8 a § laeissa 136/2006 ja 628/2007, 41 § mainituissa laeissa 1412/1992, 51 § osaksi mainituissa laeissa 1073/1995, 52 §:n 1 momentti mainituissa laeissa 136/2006, 404/2002 ja 628/2007, 52 §:n 2 momentti mainituissa laeissa 628/2007, 55 §:n 1 momentti laissa 57/1999 sekä 59 d § laissa 591/2001, sekä

lisätään lakiin uusi 6 a, 6 b, 7 a, 7 b ja 8 c—8 e §, lakiin siitä mainitulla lailla 1412/1992 kumotun 40 §:n tilalle uusi 40 §, lakiin uusi 49 b § sekä siitä lailla 893/2001 kumotun 53 §:n tilalle uusi 53 § seuraavasti:

2 luku

**Valvontaviranomaisten tehtävät keskus-,
alue- ja paikallishallinnossa**

4 §

Ministeriöt

5 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus ja Suomen ympäristökeskus

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista koskeva valmisteettävien ja markkinoille saatettavien kemikaalien ja kemikaaleja sisältävien esineiden ja biosidivalmisteiden valvonta sekä toimeenpanton ja kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen valtakunnallinen ohjaus kuuluu:

1) Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen sekä palo- ja räjähdysvaarojen ehkäisemisestä ja torjumisesta; sekä

2) Suomen ympäristökeskukselle, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta.

Lisäksi Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus vastaa lääninhallitusten valvonnan valtakunnallisesta ohjauksesta.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen tehtäviin kuuluu erityisesti toimialoillaan:

1) valvoa REACH-asetuksen II osastossa tarkoitettujen rekisteröinti- ja ilmoitusvelvoitteiden, IV osastossa tarkoitettujen tiedottamisvelvoitteiden, 67 artiklassa tarkoitettujen rajoitusten sekä 113 artiklassa tarkoitettujen ilmoitusvelvollisuuden noudattamista;

2) päättää toimista, joita 6 §:n 4 momentissa, 6 a §:n 4 momentissa, 7 §:n 5 momentissa ja

8 §:n 4 momentissa tarkoitettujen valvonnassa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää;

3) toimia kansallisena yhteysviranomaisena Euroopan kemikaaliviraston ja tämän lain valvontaviranomaisten tiedonvaihdossa;

4) osallistua EU:n jäsenmaiden valvontaviranomaisten väliseen yhteistyöhön ja yhteensovittaa kemikaaliviraston valvontafoorumissa päätettyjen valvontahankkeiden kansallista toimeenpanoa.

Suomen ympäristökeskus valvoo lisäksi 42 §:n sekä vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 304 /2003 ja kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehdyn Rotterdamin yleissopimuksen (SopS 107/2004) noudattamista, kun kemikaaleja vietään Suomesta.

6 §

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto valvoo kemikaalin työssä käyttämisestä aiheutuvan terveyshaitan sekä palo- ja räjähdysvaaran ehkäisemistä ja torjumista koskevien, tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

Työsuojelutoimisto tekee tarkastuksia kemikaaleja ja niitä sisältäviä esineitä valmistavien, maahantuovien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin ja valvoo REACH-asetuksen II osastossa tarkoitettujen rekisteröinti- ja ilmoitusvelvoitteiden, IV osastossa tarkoitettujen tiedottamista koskevien velvoitteiden, V osastossa tarkoitettujen jatkokäyttäjän velvoitteiden, VII osastossa tarkoitettujen luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevien velvoitteiden sekä 67 artiklassa tarkoitettujen rajoitusten noudattamista. Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto valvoo lisäksi työssä käytettävien ja valmistetta-

vien kemikaalien luokitusta ja merkintöjä koskevien säännösten noudattamista sekä kemikaaleista 48 a §:n mukaisesti tehtävien ilmoitusten toimittamista.

Työsuojelupiirin työsuojelutoimisto soveltaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua valvonta- ja tarkastustoiminnassaan työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia (44/2006).

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, työsuojelupiirin työsuojelutoimisto siirtää siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

6 a §

Alueellinen ympäristökeskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Alueellinen ympäristökeskus valvoo tämän lain ja sen nojalla kemikaaleista aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta annettujen säännösten noudattamista kemikaaleja käsittelevissä laitoksissa.

Alueellinen ympäristökeskus valvoo aineen käytölle esitettyjä käyttöolosuhteita ja turvallisuustoimenpiteitä koskevan REACH-asetuksen 37 artiklan, luvanvaraisten aineiden käyttöä koskevan VII osaston ja aineen rajoituksia koskevan 67 artiklan säännösten noudattamista. Alueellinen ympäristökeskus tekee tässä tarkoituksessa tarkastuksia kemikaaleja valmistavien, varastoivien ja käyttävien toiminnanharjoittajien tiloihin.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo REACH-asetuksen noudattamista kemikaalien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain mukaisen valvonnan yhteydessä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on tässä tehtävässään ympäristönsuojelulain 13 luvussa säädetty toimivalta.

Jos tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, alueellinen ympäristökes-

kus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen siirtävät siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

Lisäksi alueellinen ympäristökeskus ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien ympäristöhaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta.

6 b §

Lääninhallitus

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen toimintaa tämän lain säännösten noudattamisen valvonnassa, kun on kyse kemikaalien aiheuttamien terveyshaittojen sekä palo- ja räjähdysvaarojen ehkäisemisestä ja torjumisesta. Tämän lisäksi lääninhallitus arvioi kuntien 7 b §:n mukaiset valvontasuunnitelmat sekä niiden toteutumista.

7 §

Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen

Kunnan kemikaalivalvontaviranomaisena toimii kunnanhallitus, jollei tehtävää ole johtosäännössä määrätty lautakunnalle tai muulle toimielimelle. Valtuusto voi antaa kunnan kemikaalivalvontaviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Toimielimellä ei kuitenkaan ole oikeutta siirtää 7 b §:ssä tarkoitettua valvontasuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle.

Kunta voi sopia toisen kunnan tai kuntayhtymän kanssa, että kunnalle tai sen viranomaiselle tässä laissa säädetty tehtävä, jossa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle, annetaan virkavastuulla toisen kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hoidettavaksi. Kuntayhtymä voi tehdä toisen kuntayhtymän kanssa edellä tarkoitettun sopimuksen, jos siihen on kuntayhtymän jäsenkuntien suostumus.

Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännös-

ten noudattamista, kun on kyse kemikaalien markkinoille saattamisesta ja vähittäismyynnistä. Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen tekee tarkastuksia erityisesti kuluttajille myytäviä kemikaaleja markkinoille saattavien toiminnanharjoittajien sekä vähittäismyyntiä harjoittavien toiminnanharjoittajien tiloihin.

Kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävänä on osallistua sen lisäksi, mitä 8 d §:ssä säädetään, muiden valtakunnallisten valvontahankkeiden toteuttamiseen sekä valvoa erityisesti, että:

1) markkinoille saatettavat kemikaalit on luokiteltu ja pakattu sekä niiden päällykset on merkitty tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti;

2) toiminnanharjoittajat ovat toimittaneet 48 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen ylläpitämään kemikaalituoterekisteriin;

3) REACH-asetuksen 31—33 artiklassa tarkoitettuja tiedottamisvelvoitteita noudatetaan;

4) REACH-asetuksen 67 artiklan mukaisia rajoituksia noudatetaan; sekä

5) vaarallisen kemikaalin vähittäismyyntiä koskevia tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä noudatetaan.

Jos kunnan kemikaalivalvontaviranomaisen tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, kunnan kemikaalivalvontaviranomainen siirtää siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

7 a §

Valtakunnallinen valvontaohjelma

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen tulee laatia tämän lain valvonnan toimeenpanon ohjaamiseksi ja kuntien kemikaalivalvontaviranomaisten toimien yhteensovittamiseksi valtakunnallinen kemikaalilain valvontaohjelma (*valvontaohjelma*).

Valvontaohjelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

1) tarkastusten sisällön yleinen määrittely;

2) perusteet, joiden mukaan erityyppisten valvontakohteiden riskit arvioidaan ja kohteiden tarkastustiheys määrätään;

3) 7 b §:ssä tarkoitettujen valvontasuunnitelmien toteutumisen arviointia koskevat menetelmät; sekä

4) valvontaohjelman toteutumisen arvioinnissa käytettävät menetelmät.

Valvontaohjelma tulee tarkistaa tarvittaessa, kuitenkin vähintään kolmen vuoden välein.

Tämän lain mukainen valvontaohjelma on osa ympäristöterveydenhuollon valtakunnallista valvontaohjelmaa, johon kuuluvat myös ne muut valtakunnalliset valvontaohjelmat, joista säädetään muissa ympäristöterveydenhuollon laeissa.

Valvontaohjelmassa voidaan päättää toteuttaa myös Euroopan kemikaaliviraston valvontafoorumissa päätettyjä yhdenmukaistettuja, kansallisesti toteutettavia valvontahankkeita.

Tarkempia säännöksiä valvontaohjelman laadimisesta ja sen sisällöstä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

7 b §

Kunnan valvontasuunnitelma

Kunnan kemikaalivalvontaviranomaiselle säädettyä säännöllistä valvontaa varten kunnan tulee laatia ja hyväksyä kemikaalilain valvontasuunnitelma (*kunnan valvontasuunnitelma*) siten, että valvonta on laadukasta ja terveyshaittoja, palo- ja räjähdysvaaroja sekä ympäristöhaittoja ehkäisevää.

Valvontasuunnitelman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

1) tarkastusten sisällön määrittely;

2) valvontakohteiden tarkastustiheys; sekä

3) valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi.

Kunnan valvontasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon 7 a §:ssä tarkoitettu valtakunnallinen

valvontaohjelma. Valvontasuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa, vähintään kuitenkin kolmen vuoden välein.

Tarkempia säännöksiä valvontasuunnitelman sisällöstä, valvontasuunnitelmaan sisältyvistä tarkastuksista, valvontakohteitten tarkastustihydestä, näytteenotosta ja valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

8 §

Tullilaitos

Tullilaitos valvoo kemikaalien maahantuontia ja maastavientiä koskevien tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

Tullilaitoksen tehtävänä on valvoa erityisesti, että:

1) REACH-asetuksen II osastossa tarkoitetut rekisteröinnit ja ilmoitukset on tehty tuotaessa aineita ja niitä sisältäviä valmisteita ja esineitä Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen;

2) REACH-asetuksen VII osastossa tarkoitettu lupa on annettu tuotaessa luvanvaraisia aineita ja niitä sisältäviä valmisteita Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen; sekä

3) REACH-asetuksen 67 artiklassa tarkoitettuja kieltoja ja rajoituksia noudatetaan tuotaessa aineita ja niitä sisältäviä valmisteita ja esineitä Euroopan unionin ulkopuolelta Suomeen.

Tullilaitos soveltaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettussa valvonnassa tullilakia (1466/1994).

Jos tullilaitoksen tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaaminen edellyttää toimenpiteitä muulta toiminnanharjoittajalta kuin valvontakohteen toiminnanharjoittajalta, tullilaitos siirtää siltä osin asian käsittelyn 5 §:ssä tarkoitetuille viranomaisille.

8 a §

Kuluttajavirasto

Kuluttajaviraston tehtävänä on valvoa, että eräitä REACH-asetuksen 67 artiklan mukaisia, kuluttajille markkinoitavia esineitä koskevia rajoituksia noudatetaan.

Kuluttajavirasto soveltaa 1 momentissa tarkoitettussa valvonnassa kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annettua lakia (75/2004).

Kuluttajaviraston valvomista rajoituksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

8 c §

Eräiden Euroopan yhteisön asetusten valvonta

Edellä tässä luvussa tarkoitettut valvontaviranomaiset valvovat myös pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 sekä pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 noudattamista kukin toimialallaan.

8 d §

Euroopan kemikaaliviraston valvontahankkeet

Edellä tässä luvussa tarkoitettut valvontaviranomaiset osallistuvat Euroopan kemikaaliviraston valvontafoorumissa päätettyihin yhdenmukaistettuihin valvontahankkeisiin.

8 e §

Eräiden Euroopan yhteisön asetusten toimivaltaiset viranomaiset

Suomen ympäristökeskus toimii pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 5, 7, 8, 10, 11 ja 15 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus toimii lisäksi asetuksen 10, 11 ja

15 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena, kun on kyse pesuaineiden aiheuttamien terveyshaittojen ehkäisemisestä ja torjumisesta taikka asetuksen 8 artiklassa tarkoitetun hyvän laboratoriokäytännön noudattamisesta.

Suomen ympäristökeskus toimii pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 15 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus ja Suomen ympäristökeskus toimivat REACH-asetuksen 121 artiklassa tarkoitettuina toimivaltaisina viranomaisina kumpikin omalla toimialallaan.

9 §

Asetuksenantovaltuutus

Valvontaviranomaisten tehtävistä, tehtävän- jaosta ja yhteistoiminnasta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

40 §

Kemikaalin vähittäismyyntin rajoittaminen ja tietojenantovelvollisuus

Kemikaalia ei saa luovuttaa vähittäismyyntistä, jos on ilmeistä, että kemikaalin käytöstä voi aiheutua erityistä vaaraa terveydelle.

Terveydelle vaarallisen kemikaalin vastaanottaja on velvollinen antamaan tarvittavat tiedot luovuttajalle kemikaalin vastaanottajasta, käytäjästä ja käyttötarkoituksesta.

41 §

Asetuksenantovaltuutus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

1) vaarallisen tai muutoin terveydelle haittaa aiheuttavan kemikaalin vähittäismyyntiä ja

muuta luovuttamista koskevista pakkaamiselle, säilyttämiselle, merkinnöille tai ikärajoille asetettavista edellytyksistä;

2) terveydelle vaarallisen kemikaalin apteekista luovuttamisen edellytyksistä;

3) terveydelle vaarallisen kemikaalin vastaanottajaa koskevan tietojenantovelvollisuuden toteuttamisesta.

47 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajalta, kemikaalin omistajalta ja muulta henkilöltä, jota tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten velvoitteet koskevat.

Valvontaviranomaisella on oikeus tehdä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi tarvittavia tarkastuksia muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa.

48 §

Näytteensaanti- ja tutkimusoikeus

Jollei valvontaviranomainen muutoin saa käyttöönsä kemikaalia koskevia tietoja, sillä on oikeus saada toiminnanharjoittajalta kemikaalista tai kemikaalia sisältävästä esineestä korvauksetta määrältään kohtuullinen ja tutkimusten suorittamiseksi tarpeellinen näyte tämän lain säännösten noudattamisen selvittämiseksi. Kun tällöin tutkitaan kemikaalin laatua, koostumusta tai muuta ominaisuutta, toiminnanharjoittajan on suoritettava tutkimuksista aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

Ennen tutkimusten aloittamista on toiminnanharjoittajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Tutkimustulokset on annettava tiedoksi toiminnanharjoittajalle.

49 §

Valvontaviranomaisten yhteistoimintavelvollisuus

Tämän lain tai muiden säädösten nojalla kemikaaleja valvovilla viranomaisilla on oikeus saada valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja toisiltaan ja käyttää toistensa hankkimia näytteitä tarpeellisiin tutkimuksiin salassapitosäännösten estämättä. Henkilötietojen osalta tietojensaantioikeus koskee vain välttämättömiä tietoja.

Valvontaviranomaisten tulee toimia yhteistyössä keskenään päällekkäisten tarkastusten välttämiseksi aina kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Tässä tarkoituksessa valvontaviranomaisten tulee tiedottaa toisilleen valvontaan liittyvistä suunnitelmistaan.

Kunnan kemikaalivalvontaviranomainen ja lääninhallitus ovat velvollisia pyydettäessä toimittamaan korvauksetta Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle tarkastuksia, valvontatoimenpiteitä, valvontahenkilöstöä, maksuja sekä valvontaa koskevia muita tietoja tämän lain mukaisen valvonnan ohjausta, seuranta, raportointia ja tilastointia varten. Tiedot on toimitettava Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskukselle ja Suomen ympäristökeskukselle niiden erikseen määräämällä tavalla.

Valvontaviranomaisen ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

49 b §

Asiantuntijan käyttäminen

Valvontaviranomainen voi tässä laissa tarkoitettua valvontaa toteuttaessaan käyttää apunaan pätevää ulkopuolista asiantuntijaa valvonnan kannalta merkityksellisen seikan selvittämiseksi.

10 luku

Pakkokeinot ja seuraamukset

51 §

Uhkakakko ja teettämisuhka

Valvontaviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkakakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkakakkoa ja teettämisuhkaa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä uhkakakolaissa (1113/1990) säädetään.

Teettäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset maksetaan ennakoon valtion varoista tai, jos teettäminen perustuu kunnan viranomaisen päätökseen, kunnan varoista. Kustannukset saadaan periä laiminlyöjältä ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

52 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö 25 §:ssä tarkoitetun hyväksymisen hakemisen, 30 c §:ssä tarkoitetun rekisteröinnin hakemisen taikka 30 e §:ssä tarkoitetun luvan hakemisen tai ilmoituksen tekemisen,

2) laiminlyö 42 §:n 3 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 304/2003 7, 9, 13, 14 ja 16 artiklan mukaisen velvollisuuden antaa tietoja kemikaalin viennistä, 15 artiklan mukaisen kauttakulkua koskevien tietojen luovuttamisen taikka rikkoo 13 artiklassa tarkoitetun vastaanottajamaan tekemää päätöstä tai 14 artiklan mukaista vientikieltoa,

3) rikkoo pesuaineista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 648/2004 3 ja 4 artiklan säännöksiä pesuaineiden ja niiden sisältämien pinta-aktiivisten aineiden markkinoille saattamisesta, 7 artiklan mukaista testausvaatimusta taikka laiminlyö 9 ar-

tiklan mukaisen tietojen toimittamisvelvollisuuden taikka

4) rikkoo pysyvistä orgaanisista yhdisteistä sekä direktiivin 79/117/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 850/2004 3 artiklassa tarkoitettua kieltoa ja rajoitusta taikka laiminlyö 5 artiklan varastoa koskevien määräysten noudattamisen,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, kemikaalirikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo REACH-asetuksen:

1) 5—7, 9, 11 tai 17—19 artiklan mukaisia rekisteröinti- tai ilmoitusvelvollisuuksia Euroopan kemikaalivirastolle;

2) 14 tai 37—39 artiklan mukaisia kemikaalien turvallisuusarviointi-, raportointi-, soveltamis- tai tiedottamisvelvollisuuksia;

3) 22, 24, 40, 41, 46 ja 66 artiklassa tarkoitettujen tietojen toimittamisvelvollisuutta Euroopan kemikaalivirastolle;

4) 31 artiklan velvollisuutta, joka koskee käyttöturvallisuustiedotetta ja siltä edellytettävien tietojen toimittamista vastaanottajalle;

5) 32 artiklan mukaista ainetta tai valmisteita koskevaa tiedottamisvelvoitetta;

6) 33 ja 34 artiklan tiedottamisvelvollisuutta taikka 35 artiklan mukaista työntekijöiden tiedonsaantimahdollisuutta;

7) 36 artiklan mukaista velvollisuutta säilyttää tietoja tai toimittaa niitä toimivaltaiselle viranomaiselle tai Euroopan kemikaalivirastolle;

8) 49 artiklassa tarkoitettujen lisätietojen toimittamisen toimivaltaiselle viranomaiselle;

9) 56 artiklan mukaista markkinoille saattamista tai käyttöä varten koskevaa kieltoa ilman Euroopan kemikaaliviraston kyseiselle aineelle myöntämää nimenomaista lupaa; taikka

10) 67 artiklan mukaista ainetta sellaisenaan, valmisteessa tai esineessä koskevan liitteessä XVII säädetyn rajoituksen noudattamista.

53 §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset ja valvontaviranomaisen apuna toimivan asiantuntijan rikosoikeudellinen virkavastuu

Rangaistus vastoin tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä terveysrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

Edellä 49 b §:ssä tarkoitettuun asiantuntijaan sovelletaan hänen suorittaessaan valvontatoimintaan liittyviä avustavia tehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

55 §

Muutoksenhaku

Kunnan viranhaltijan tämän lain nojalla antamaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Päätökseen tyytymättömällä on oikeus saattaa päätös 7 §:ssä tarkoitettun lautakunnan tai muun toimielimen käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianomainen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet oikaisuvaatimuksen saattamisesta toimielimen käsiteltäväksi. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä. Oikaisuviranomaisen päätöksestä haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Muun viranomaisen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Edellä 7 b §:ssä tarkoitettua valvontasuunnitelmaa ja 60 §:n 2 momentissa tarkoitettua taksaa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa (365/1995) säädetään.

56 §

Täytäntöönpano

— — — — —
Tämän lain 7 b §:ssä tarkoitettua valvontasuunnitelmaa koskeva päätös on muutoksenhausta huolimatta täytäntöönpanokelpoinen, jollei valitusviranomainen toisin päättä.

59 d §

Kemikaalin yleisnimen käyttö ja yksilöivien nimien salassapito

Kemikaalin päällyksmerkintöihin ja käyttöturvallisuustiedotteeseen vaadittavat vaarallisten aineiden yksilöivät kemialliset nimet voidaan il-

moittaa yleisnimen silloin, kun aineen aiheuttama vaara on vähäinen. Vaaran vähäisyydestä, nimien ilmoittamismenettelystä sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen oikeudesta hyväksyä yleisnimen käyttöä koskeva hakemus säädetään tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lailla kumottavaa 21 §:n 2 momenttia ja 23 §:ää sovelletaan 31 päivään heinäkuuta 2008.

Mitä tämän lain 5 §:n 3 momentissa, 6 §:n 2 momentissa, 6 a §:n 2 momentissa, 7 §:n 4 momentissa, 8 §:n 2 momentissa ja 8 a §:n 1 momentissa säädetään REACH-asetuksen 67 artiklan mukaisten rajoitusten valvomisesta sovelletaan vasta 1 päivästä kesäkuuta 2009.

Helsingissä 16 päivänä kesäkuuta 2008